

Ako vo filme: Radosť, akú nič nevezme

Boh nechce len, aby sme mali šťastný koniec, ale aby sme boli šťastní aj počas cesty. S jeho milosťou môžeme prijať životný štýl, ktorý spočíva v Kristovej prítomnosti v nás.

03.03.2025

Všetci máme radi, keď majú filmy šťastný koniec. Keď hlavný hrdina, po nespočetných dobrodružstvách a ťažkostiach, konečne dosiahne to, po čom tak veľmi túžil. A divák, ktorý

bol svedkom jeho osudu, sa podieľa na jeho radošti.

Boh pre nás nechce len šťastný koniec, ale túži, aby sme boli šťastní počas celej cesty. Pán si praje, aby sme s jeho milosťou prijali životný štýl, ktorý sa sústreďí na to, čo je skutočne dôležité: na Kristovu prítomnosť v každom z nás. Práve na to nás Ježiš pozýva v reči na vrchu (porov. Mt 5, 1-12).

Niekoľko poslucháčov v nemom úžase

Ježiš si sadol na svah hory, odkiaľ ho mohli všetci jeho nasledovníci lepšie vidieť. Rozšírila sa zvesť o mladom mužovi, ktorý pohýnal srdcia, a mnohí si nechceli nechať ujstť príležitosť ho počuť. Niektorým sa podarilo dostať len pár metrov od neho. Iní sa museli uspokojiť s tým, že ho videli len z diaľky. Všetci však dychtivo očakávali prvé slová z úst Majstra. „Nepohne vami pohľad na

Ježiša, vždy obklopeného zástupmi, ktoré sa k nemu tlačili, aby sa dotkli jeho šiat, ktoré ho neprestajne nasledovali, až do tej miery, že mu nedali ani čas sa najesť?“^[1]

Uvedomujúc si túto pozornosť, Pán začal hovoriť: „Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo. Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení. Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme.“ A tak pokračoval, spomínajúc tých, ktorí hladujú a smädia po spravodlivosti, milosrdných, čistých srdcom, prenasledovaných...

Výraz prekvapenia na tvárach prítomných musel byť nezabudnuteľný. Boli zvyknutí chápať ľudskú prosperitu ako znak Božej lásky, a preto ich zaskočilo tvrdenie, že ten, kto trpí chudobou alebo nespravodlivosťou, má byť považovaný za blahoslaveného. Ich

zaužívané predstavy o živote sa zrútili a namiesto nich sa im pred očami otvoril nový pohľad na svet, ktorý si ani nevedeli predstaviť a ešte mu celkom nerozumeli.

Ale... sú to len súčasníci Ježiša, ktorým sa mení spôsob hodnotenia toho, čo je žiaduce? Možno si dnes už nespájame prosperitu s Božou priazňou, ale táto mentalita v nás stále pretrváva. Keď sa nám niečo nedarí, môžeme si myslieť, že nás Boh opustil, alebo v niektorých prípadoch dokonca usúdime, že niekoho trestá. Alebo sa naopak tešíme, že Boh je k nám dobrý, keď sa nám darí. Keď čítame blahoslavenstvá, môžeme sa stotožniť s prekvapením Ježišových poslucháčov a ostať v nemom úžase nad tým, čo nám hovorí. „Za veľkými otázkami chce Boh otvoriť pred nami panorámu veľkosti a krásy, ktorá sa nám možno doteraz skrývala. Je potrebné dôverovať mu a vykročiť

mu v ústrety, a nebáť sa, že ak to urobíme, prideme o mnohé dobré veci v živote. Jeho schopnosť prekvapiť nás je omnoho väčšia než akékoľvek naše očakávania.“^[2]

Príprava na večnosť

Pán dobre pozná novotu toho, čo hovorí. Vie, že jeho slová hlboko otrasú základmi tých, ktorí ho nasledujú, a dokonca niektorých pohoršia. No chce, aby sa zamysleli – a aby sme sa zamysleli aj my. „Chcem pochopiť, čo hovorí Evanjelium. A zdá sa mi, že namiesto dlhých úvah by bolo často lepšie povedať (...): toto Evanjelium sa nám nepáči, sme proti tomu, čo hovorí Pán. Ale čo to znamená? Ak úprimne priznám, že na prvý pohľad s tým nesúhlasím, už som tomu venoval pozornosť: znamená to, že ako človek dneška chcem pochopiť, čo Pán hovorí. Tak môžeme vstúpiť priamo do jadra Slova“^[3]. Ak túžime preniknúť hlbšie

do toho, čo nám Pán chce povedať, musíme si položiť otázky o našom živote na základe jeho posolstva a nechať sa prekvapiť.

Ježiš vidí tváre plné úžasu, počuje šepot tých, ktorí sa pýtajú, či to, čo práve počuli, môže byť pravda... Jeho slová určite znejú krásne, ale možno až príliš idealisticky. Mohli by sme si pomyslieť: Ako môže byť žiaduca chudoba, ohováranie či prenasledovanie? To, čo hovorí, nie je pre mňa, ale skôr pre nejakých výnimočných ľudí. Je to len vyhlásenie vznešených ideálov, ale s malou praktickou uplatniteľnosťou. Pán sa opäť stretáva s naším odporom zdvihnúť pohľad a prijať veľkosť, s našou tendenciou všetko znižovať na čisto praktické a kontrolovateľné veci.

Blahoslavenstvá môžu osvetliť život každého kresťana, pretože sú odrazom pozemského putovania

Pána. On túži žiť v nás, inšpirovať všetky naše činy, chce, aby sme boli „ďalším Kristom“. Aby sme to pochopili a prijali, potrebujeme dôverovať Ježišovi Kristovi.

Prirodzene, to, čo hovorí Pán, je úplne nové. Tí, ktorí ho počúvajú, si uvedomujú, že nie je ako farizeji, ktorí len predpisujú, čo je dovolené robiť v sobotu alebo za iných okolností. To, čo počujú, je celý program nového života, programu šťastia – prekvapujúceho programu, ktorý sa zdá byť v rozpore so všetkým, čo si doteraz mysleli, že im môže priniesť šťastie.

Možno, keď o tom neskôr rozmýšľali, apoštoli a ďalší Pánovi učeníci postupne zisťovali, že Ježišove slová odhaľujú hlbší význam šťastia, než aký doteraz poznali. Svojimi paradoxnými vyjadreniami im predkladal šťastie, nad ktorým nemá moc ani chudoba, ani

nespravodlivosť, ani
prenasledovanie... Šťastie, ktoré
nezávisí od moci či pôct. Kto by si
také šťastie neželal?

My, rovnako ako oni, máme
skúsenosť, že niektoré z týchto vecí
(nedostatok, bolesti, ohovárania,
nespravodlivosť) nás robia
nešťastnými, ba dokonca v nás môžu
potláčať túžbu konať dobro; a iné
(miernosť, pokoj, milosrdenstvo,
čistota srdca), hoci sú príťažlivé, sa
nám môžu zdať náročné a môžeme
mať z nich strach. No zároveň nám je
jasné, že moc, ovládanie druhých,
pôžitky, bohatstvo či pocty prinášajú
len prchavé a vždy nedostatočné
uspokojenie: ak by sme si ich
pomýlili so šťastím, mohli by sme
nakoniec zostať prázdni, aj keby sme
dosiahli všetky svoje ciele.

Ježišova ponuka samozrejme nie je o
tom, aby sme na tejto zemi hromadili
čo najviac utrpenia, akoby samo

osebe bolo pasom do neba. On nás chce šťastných už tu. Chce len, aby sme nehľadali šťastie v pominateľnom, v tom, čo raz zmizne, ale aby sme sa pripravili nájsť ho v tom, čo je pevné, čo je večné, v jedinom, čo dokáže uspokojiť túžbu po nekonečne, ktorá v nás prebýva. V konečnom dôsledku nás pozýva k postoju človeka, ktorý mu dôveruje, ktorý žije s presvedčením, že oveľa cennejšie je byť s Bohom než zakúsiť isté pominateľné radosti. Napokon si želá, aby sme sa už tu naučili žiť z toho, čo vďaka jeho milosrdenstvu dúfame prežívať po celú večnosť. Ak sme – s Božou milosťou – schopní vidieť jeho lásku vo všetkých situáciách: v chudobe aj v bohatstve, v pocte aj v ohováraní, v zdraví aj v chorobe, v pokoji aj v prenasledovaní, pripravujeme sa na nebo (porov. Flp 4, 11-13).

„Radosť nie je len chvíľková emócia: je to niečo oveľa viac! Pravá radosť

nepochádza z vecí, z majetku, nie!
Rodí sa zo stretnutia, zo vzťahu s
druhými, z pocitu prijatia,
porozumenia a lásky, ako aj zo
schopnosti prijímať, chápať a
milovať; a to nielen na okamih, ale
preto, že ten druhý je osobou“^[4].

Nezničiteľná radosť

Tieto učenia sa hlboko vryli do
pamäti apoštolov a najbližších
učeníkov. Preto ich o niekoľko rokov
neskôr, inšpirovaní Duchom Svätým,
zapísali do evanjelií. Aj ich slová
Pána prekvapili, no už vtedy mali –
hoci možno ešte len krehkú – dôveru
v Ježiša Krista; dôveru, ktorá sa
neskôr prehĺbila. Keď máme takýto
postoj, keď skutočne veríme, že Boh
chce, aby sme boli šťastní, a že vie, čo
nám k tomu pomôže, prestávame
tieto rady odmietať ako
nepochopiteľné, prekvapivé či ťažké.
Naopak, prosíme Pána o pomoc, aby
sme lepšie porozumeli ich významu

a tomu, čo nám dnes naznačujú pre náš život.

„Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo.“ Pán vie, aké ľahké je nechať sa oklamať dojmom, že čím viac máme, tým sme šťastnejší. Vie, že materiálne veci potrebujeme, no chce, aby naše šťastie na nich nezáviselo. Túži, aby sme si od vecí udržali odstup, aby nás neodvádzali od toho najdôležitejšieho: od Božej prítomnosti a jeho lásky v našom živote.

Aj keď hovorí: „Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha,“ pozýva nás, aby sme sa pozerali na svet jeho očami a formovali si vnútorný život, ktorý nám pomôže upriamiť naše myšlienky a city na Pána. Ak by sme na čistotu pozerali len ako na bremeno, obmedzili by sme sa na neustály boj s pokušeniami a neusporiadanými túžbami – a takéto

boj vedie skôr k utrpeniu. Preto nás osvecuje Pánova rada: nechaj si premeniť pohľad! Mier k tomu, čo je vznešené a veľké, lebo práve tam objavíš šťastie, ktoré je pevné a trvalé.

„Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo budú nasýtení.“ Ježiš nás povzbudzuje, aby sme túžili po svätosti, ale aj aby sme využili chvíle, keď sa zdá, že spravodlivosť chýba, ako príležitosť oprieť sa o Boha namiesto istoty, že všetko bude také, ako by malo byť.

Na prvý pohľad sa môže zdať, že hlad po spravodlivosti nemá veľa spoločného so životom väčšiny poslucháčov – ani s naším, ak netrpíme veľké nespravodlivosti. No možno chce Ježiš poukázať aj na tie „bežné“ nespravodlivosti každodenného života. Na všetko, čo sa deje a pri čom si povieme: toto by takto nemalo byť. Zlé počasie, ktoré

nám prekazí plán, na ktorý sme sa
tešili, bolesť hlavy, nečakaná
porucha, zmena plánov,
napomenutie v nevhodnej chvíli,
práca, ktorú pre nedbanlivosť kolegu
musíme dokončiť my, postoj niekoho,
kto sa tvári, akoby sme neexistovali...
Tento hlad po spravodlivosti, tá
skúsenosť, že život s nami
nezaobchádza tak, ako si myslíme, že
by mal, je príležitosťou zakotviť sa v
tom, čo je skutočne podstatné.

Samozrejme, protivenstvá nás budú
vždy ovplyvňovať, no ak sa
spoločneme na toto Ježišovo učenie,
príde chvíľa, keď už nebudú mať moc
vziať nám radosť. Naučíme sa byť
sústredení na neho a pochopíme, že
tieto ťažkosti nám v skutočnosti
neberú tie najväčšie dary, ktoré
máme. Naučíme sa žiť v Božej láske,
ktorá nám nikdy nebude chýbať.

Prekvapenie poslucháčov – aj to naše
– sa potom mení na radosť a na túžbu

využiť každú situáciu na to, aby sme zostali čoraz viac v Božej láske a videli ho vo všetkom, čo nám život prináša: „Človek bol stvorený pre šťastie. Vaša túžba po šťastí je preto oprávnená. Kristus má odpoveď na vašu túžbu. No žiada, aby ste mu dôverovali“^[5].

^[1] Sv. Josemaría, *List z 6-V-1945*, č. 42.

^[2] Fernando Ocáriz, *Dejarse sorprender por un Padre bueno*, La Estrella, 25-I-2019.

^[3] Benedikt XVI, Rozhovor s diecéznymi kňazmi v Ríme, 26-II-2009.

^[4] Pápež František, Príhovor, 6-VII-2013.

^[5] Sv. Ján Pavol II, Príhovor, 25-VII-2002.

Julio Diéguez

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/ako-vo-filme-radost-aku-
nic-nevezme/](https://opusdei.org/sk-sk/article/ako-vo-filme-radost-akun-ic-nevezme/) (07.05.2025)